

Акушерство

Гінекологія

Репродуктологія

№ 3 (54) 2023
12 750 примірників*
Передплатний індекс 89326

Все буде
Україна!

Кандидат медичних наук

Наталія Боженко

Мігрень у вагітних

Читайте на сторінці **9**

Доктор медичних наук, професор

Наталія Гайструк

Фітохімічні онкопротектори – нові можливості профілактики естрогензалежних гіперпроліферативних захворювань

Читайте на сторінці **13**

Кандидат медичних наук, доцент

Олексій Зотов

Метаболічний синдром як чинник розвитку і перебігу раку грудної залози

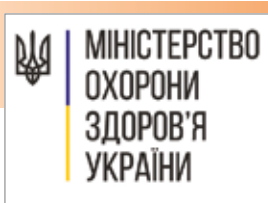
Читайте на сторінці **14**

Європейська асоціація репродукції людини та ембріології

Ендометріоз: гайдлайн 2022

Читайте на сторінці **3**

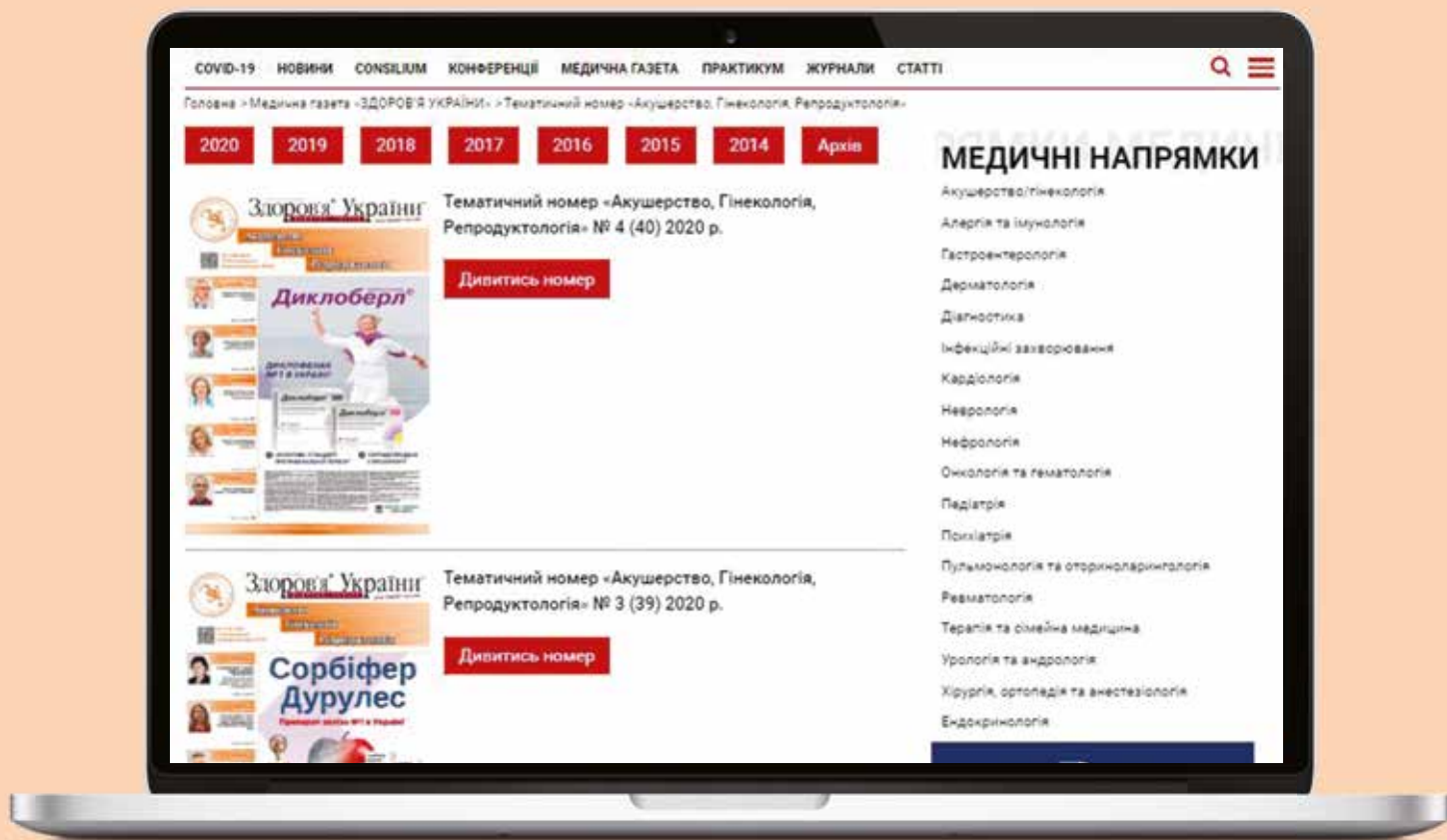

Стандарти медичної допомоги

Запальні захворювання органів малого таза

Читайте на сторінці **20**

Електронні випуски тематичного номера
«Акушерство. Гінекологія. Репродуктологія»
шукайте на порталі **health-ua.com**

Health-ua.com

СПЕЦІАЛІЗОВАНИЙ МЕДИЧНИЙ ПОРТАЛ

ВІСНИК online

щомісячний дайджест
для лікарів

Щомісяця ми збираємо найкращі (за читацьким рейтингом) матеріали з усіх наших друкованих видань — газет і журналів. Тепер ви можете швидко та легко знімати інформаційні «вершки».

Як? - Просто підпишіться на щомісячну розсилку «Вісник online» та читайте без обмежень!

Health-ua.com
Спеціалізований
медичний
портал

Видавничий дім
«Здоров'я України»

Health-ua.com

Світлої пам'яті видатного акушера-гінеколога Ігоря Ярославовича Ковальчука

21 серпня виповнюється рік від дня смерті видатного українського лікаря акушера-гінеколога, завідувача акушерсько-фізіологічного відділення з післяпологовими палатами Львівського обласного клінічного перинатального центру (далі – Перинатальний центр) Ігоря Ярославовича Ковальчука. Дякуючи Ігорю Ярославовичу більше 7 тисяч жінок стали матерями (деякі – трьох дітей одночасно), життя багатьох породіль, які перебували у тяжкому або критичному стані, було врятовано, і на цьому досвіді виросло нове покоління акушерів-гінекологів.

Народився Ігор Ярославович Ковальчук 25 лютого 1956 року в с. Топорів Буського району Львівської області у сім'ї кравця та продавчині. У зв'язку із працевлаштуванням батька Ігоря у м. Львові на початку 1960-х років сім'я Ковальчуків переїхала до великого міста. У подальшому Ігор Ярославович із великою теплотою згадуватиме свої ранні роки проживання у сільській місцевості. Косіння трави босоніж, купання у ставку та гра у футбол із місцевими підлітками виховали в нього любов до спорту та здорового способу життя, що супроводжуватимуть його упродовж усього професійного шляху.

Бажання стати лікарем в Ігоря Ярославовича виникло не відразу. Уже в більш зрілому віці він часто прогулювався вулицею Пекарською у Львові, на якій розташований головний корпус Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, тодішнього Львівського державного медичного інституту (далі – ЛНМУ ім. Данила Галицького). Особлива атмосфера, навіяна унікальною архітектурою будівлі, історії про героїчні вчинки медиків раптом надихнули Ігоря Ярославовича стати лікарем. Мама Ігоря, Тетяна, підтримала його рішення. І вже у 1984 році він завершує ЛНМУ ім. Данила Галицького за спеціальністю «Лікувальна справа» й відправляється проходити інтернатуру за спеціальністю «Гінекологія» у містах Нововолинськ і Володимир Львівської області. У відповідь на можливість займатися академічною діяльністю Ігор Ярославович робить свідомий вибір повністю присвятити свій час лікарській практиці за спеціальністю «Акушерство і гінекологія».

Період інтернатури мав великий вплив на розвиток професійних навичок І.Я. Ковальчука, адже велику кількість медичних втручань доводилося проводити за незначного нагляду лікарів-наставників. Озираючись на своє минуле, Ігор Ярославович часто наголошував на значній ролі, яку відіграє ініціативність в особистому професійному формуванні молодих лікарів. На його думку, багатьом молодим лікарям бракувало сміливості прийняти свої перші пологи чи провести оперативне втручання – цей страх, як наслідок, не дозволяв спеціалістам на початку свого професійного шляху набути необхідних навичок або навіть повністю відбивав у них бажання займатися практичною лікарською діяльністю. Утім професійним наставникам судилося відіграти важливу роль у житті Ігоря Ярославовича. У 1986 році у м. Львові відкривається Перинатальний центр (тоді – Міський клінічний пологовий будинок (МКПБ) № 2), до колективу якого 1988 року приєднується І.Я. Ковальчук у якості лікаря-ординатора. Саме там він познайомиться зі своїми наставниками, проведе тисячі пологів та оперативних втручань а також зустріне свою майбутню дружину.

На той час Перинатальний центр слугував базою для кафедри акушерства та гінекології факультету післядипломної освіти ЛНМУ ім. Данила Галицького, яку очолював професор Олександр Мирославович Созанський. Між професором та Ігорем Ярославовичем зав'язалися хороші робочі стосунки, у яких перший ділився з молодим колегою не лише професійним досвідом, а й життєвою мудрістю. Молодий акушер-гінеколог у подальшому перейняв від наставника професора О.М. Созанського своє професійне кредо: «Незалежно від того, якою є мама, дитина, яку ми приймаємо, може вирости генієм. На кожного у Господа свій план».

Професор кафедри акушерства та гінекології ЛНМУ ім. Данила Галицького Віктор Миколайович Бесе́дін також відіграв роль ментора у становленні Ігоря Ярославовича як лікаря. Здійснюючи оперативні втручання в акушерстві, Віктор Миколайович часто залучав до них молодого лікаря – спочатку як асистента, а потім як колегу.

У лютому 1997 року Ігор Ярославович проходить стажування в Університетській клініці «Мілард Філмор госпіталс» (м. Баффоло, штат Нью-Йорк, США). Повернувшись до України, він передавав отриманий досвід своїм колегам із Перинатального центру та інших закладів м. Львова та Львівської області. Здобуті знання також сприяли формуванню І.Я. Ковальчука як лікаря-акушера консерватора. Він дотримувався думки, що хірургічне втручання при розродженні є необхідним виключно тоді, коли цього вимагають медичні показання, і завжди віддавав перевагу пологам у фізіологічний спосіб. Спираючись на особистий багатий професійний досвід, Ігор Ярославович наводив наступне визначення філософському поняттю «акушерське щастя» – «коли мама гуляє з маленькою дитиною і підходить подякувати й показати, як росте дитя. А ще більшим воно є тоді, коли мама привозить народжувати дочку, яку 20 років тому сама народила у лікаря».

Попри це складні пологи та оперативні втручання все ж таки були важливою частиною професійного життя Ігоря Ярославовича. До них він підходив з відчуттям не лише особливої відповідальності, а й професійної цікавості. Так, під час роботи у Перинатальному центрі він частіше за інших приймав пологи в матерів, які народжували трійню, а також проводив оперативні

втручання високого рівня складності. У 2019-2021 роках, коли пандемія коронавірусної хвороби COVID-2019 охопила територію України, Ігор Ярославович самовіддано надавав екстрену медичну допомогу інфікованим вірусом вагітним жінкам, що проходили лікування у Центрі легеневого здоров'я у м. Львові. Був нагороджений Почесною грамотою Міністерства охорони здоров'я України за вагомий особистий внесок у розвиток охорони здоров'я та високий професіоналізм, а також відзнаками регіонального й муніципального рівня за вагомий внесок у сферу охорони здоров'я, сумлінну працю, високий професіоналізм, відданість справі, активну громадянську позицію.

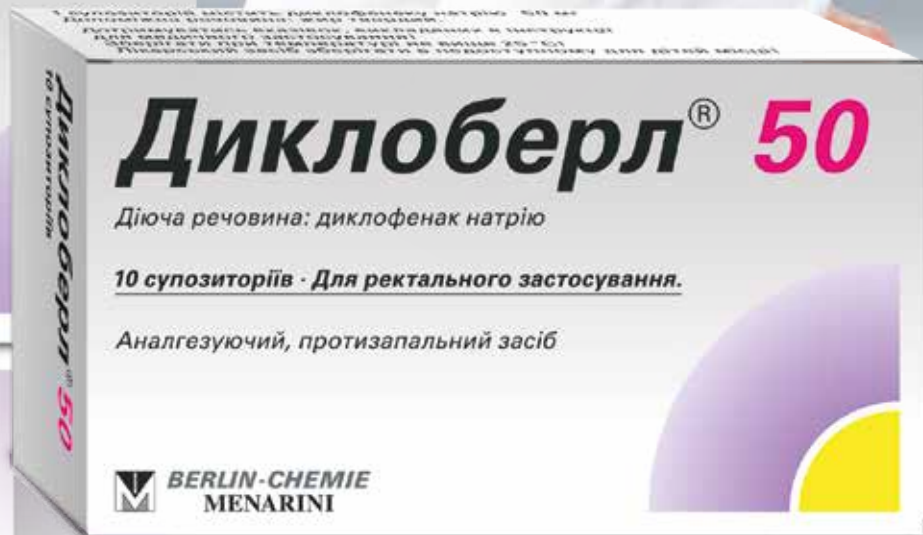
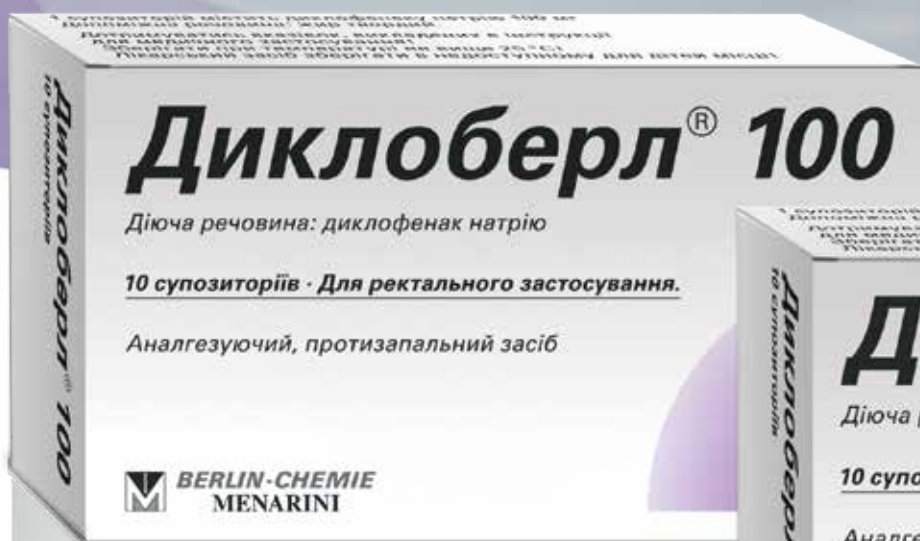
Серце Ігоря Ярославовича зупинилося 21 серпня 2022 року після гри у футбол, яким він ще змалку захоплювався. Похований видатний лікар на Личаківському цвинтарі у м. Львові.

В Ігоря Ярославовича Ковальчука залишилися дружина Наталія, яка працює лікарем-ревматологом, і двоє синів – Тарас, юрист, та Андрій, який займається підприємницькою діяльністю. Для них чоловік та батько залишається професійним і моральним авторитетом. Згадуючи про нього, самопожертва – це перше слово, що приходить на думку. Ігор Ярославович був прикладом того, як можна добровільно поступитися своїми особистими інтересами задля блага пацієнтів та членів сім'ї.

Диклоберл® diclofenac sodium

**ДИКЛОФЕНАК
№1 В УКРАЇНІ
ЗА РЕКОМЕНДАЦІЯМИ ЛІКАРІВ¹**

✓ **МАКСИМАЛЬНА КОНЦЕНТРАЦІЯ
У ПЛАЗМІ КРОВІ ДОСЯГАЄТЬСЯ
ПРИБЛИЗНО ЧЕРЕЗ 1 ГОДИНУ²**

✓ **ТОРПЕДОПОДІБНІ
СУПОЗИТОРІЇ²**

Інформація про рецептурний лікарський засіб для професійної діяльності спеціалістів в галузі охорони здоров'я.
Скорочена інструкція для медичного застосування лікарського засобу Диклоберл 50, 100.

Склад: Супозиторії: 1 супозиторій містить диклофенаку натрію 100 мг або 50 мг.

Фармакотерапевтична група. Скорочена інструкція для медичного застосування лікарського засобу Диклоберл 50, 100. Нестероїдні протизапальні та протиревматичні засоби. Код АТХ M01A B05.

Показання. Запальні і дегенеративні форми ревматизму: ревматоїдний артрит, анкілозуючий спондиліт, остеоартрит, включаючи спондилоартрит. Больові синдроми з боку хребта. Ревматичні захворювання позасуглобових м'яких тканин. Посттравматичні і післяопераційні больові синдроми, що супроводжуються запаленням і набряком, зокрема після стоматологічних та ортопедичних операцій. Гінекологічні захворювання, які супроводжуються больовим синдромом і запаленням, наприклад, первинна дисменорея та аднексит. Напади мігрені. Гострі напади подагри. Як допоміжний засіб при тяжких запальних захворюваннях ЛОР-органів, які супроводжуються болісним відчуттям, наприклад, при фарингиті, отиті.

Протипоказання. Гіперчутливість до діючої речовини або до будь-якої допоміжної речовини лікарського засобу, що перелічені у розділі «Склад». Активна форма виразкової хвороби/кровотечі або рецидивуюча виразкова хвороба/кровотеча в анамнезі (два або більше окремих епізоди діагностованої виразки або кровотечі). Кровотеча або перфорація шлунково-кишкового тракту в анамнезі, що пов'язані з попереднім лікуванням НПЗП. Гостра виразка шлунка або кишечника, кровотеча або перфорація. Тяжкі порушення функції печінки або нирок, печінкова недостатність, ниркова недостатність. Застійна серцева недостатність (NYHA II-IV); ішемічна хвороба серця у пацієнтів, які мають стенокардію, перенесли інфаркт міокарда; захворювання пери-

феричних артерій та/або цереброваскулярні захворювання у пацієнтів, які перенесли інсульт або мають епізоди транзиторних ішемічних атак. Проктит. **Спосіб застосування та дози.**

Диклоберл® супозиторії 50 та 100 мг. Небажані ефекти можна мінімізувати шляхом застосування найнижчої ефективної дози впродовж найкоротшого періоду часу, необхідної для контролю симптомів. Не застосовувати внутрішньо, тільки для ректального введення. Супозиторії потрібно вводити у пряму кишку якомога глибше, бажано після очищення кишечника. Початкова доза зазвичай становить 100-150 мг на добу. При невиражених симптомах, а також при тривалій терапії достатньо дози 75-100 мг/добу. Добову дозу розподілити на 2-3 прийоми. Для уникнення нічного болю або ранкової скутості до застосування препарату вдень призначати Диклоберл® 100 у вигляді ректальних супозиторіїв перед сном (добова доза препарату не повинна перевищувати 150 мг). При первинній дисменорей добову дозу підбирати індивідуально, зазвичай вона становить 50-150 мг/добу. Початкова доза може бути 50-100 мг/добу, але у разі необхідності її можна збільшити впродовж кількох менструальних циклів до максимальної, що становить 150 мг/добу. Застосування препарату слід починати після виникнення перших больових симптомів та продовжувати декілька днів, залежно від динаміки регресії симптомів.

Побічні реакції. Біль у грудях, набряки, інфаркт міокарда, інсульт, порушення кровотворення (анемія, лейкопенія, тромбоцитопенія, панцитопенія, агранулоцитоз), головний біль, сонливість, розлад зору та диплопія, дзвін у вухах, нудота, блювання, діарея, диспепсія, виразки шлунка і кишечника, що супроводжуються або не супроводжуються кровотечею, гастрит, стоматит, запор, панкреатит, екзантема, екзема, еритема, реакції підвищеної чутливості, такі як висипання на шкірі та свербіж, алергічний васкуліт, астма, підвищення рівня трансаміназ у крові, психотичні розлади, депресія, відчуття тривоги, безсоння, нічні жахіття та інше.

За повною детальною інформацією звертайтеся до інструкції для медичного застосування лікарського засобу, затвердженою наказом МОЗ (Диклоберл® супозиторії 100 мг №657 від 07.04.2023 та 50 мг №498 від 16.03.2023). Перед призначенням обов'язково уважно прочитайте інструкцію для медичного застосування лікарського засобу.

Виробник. Диклоберл® супозиторії 50 мг та 100 мг: Берлін-Хемі АГ, Глінкер Вег 125, 12489 Берлін, Німеччина. № UA/9701/02/02, №UA/9701/02/01

Для особистого використання для професійної діяльності медичних та фармацевтичних працівників. Матеріал для ознайомлення спеціалістів у галузі охорони здоров'я під час проведення конференцій, семінарів.

За додатковою інформацією про лікарський засіб звертайтеся за адресою:

Представництво «Берлін-Хемі/А.Менаріні Україна ГмбХ» в Україні, 02098, м. Київ, вул. Березняківська, 29, тел.: (044)494-33-88.

1. За результатами призначень лікарів лікарських засобів в АТС-групі M01A B05 «Диклофенак» за період квартал 1 2022 - 1 квартал 2023 рр., за даними аналітичної системи дослідження ринку «PharmXplorer»/«Фармстандарт» компанії «Proxima Research».

2. Інструкції для медичного застосування препарату (Диклоберл® супозиторії 100 мг №657 від 07.04.2023 та 50 мг №498 від 16.03.2023).

UA-DIC-03-2023-V1-Print. Затверджено 09/05/2023

**BERLIN-CHEMIE
MENARINI**